

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2545 เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพื้นที่โครงการป่าอนุรักษ์บ้านโป่ง จำนวน 260 ไร่ ใน 6 กิจกรรม ประกอบด้วยการศึกษาความหลากหลายของพรรณพืช โดยการสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืชทั้งพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และพื้นที่ที่จัดถวาย รวมทั้งการคัดเลือกพืชที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์นำมาปลูกเก็บรักษาพันธุกรรม ได้แก่ เจตมูลเพลิงแดง เจตมูลเพลิงขาว ส้มป่อย ขมิ้นชัน ฝาง และบุก เพื่อศึกษาถึงปัญหาและหาเทคนิคการปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีคุณภาพสูง ในขณะเดียวกันก็มีการใช้เทคนิคการขยายพันธุ์พืชในห้องทดลองโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช เช่น เจตมูลเพลิงแดง บุกเนื้อทรายและส้มป่อย ในกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชได้จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และประสบการณ์ตรงให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป ให้มีความเข้าใจและรู้จักความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากพันธุกรรมพืชแบบยั่งยืน ตลอดจนการสอดแทรกนันทนาการเชื่อมโยงกับพฤติกรรมของเยาวชน ได้เกิดการกระตุ้นทางจิตใจต่อการสร้างความรักความหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติและพันธุ์พืช การจัดทำเส้นทางที่ใช้เป็นพื้นที่ศึกษาธรรมชาติเชิงนิเวศเส้นทางศึกษาในสวนรุกขชาติในพื้นที่ได้อ่างเก็บน้ำห้วยโจ้จำนวน 2 เส้นทาง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ABSTRACT

212938

The Plant Conservation Project in Banpong Forest (Maejo University) is implemented under the initiation of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, in a 260-rai in Banpong Forest. In 2002, six major activities were undertaken. For botanical study of native plant species diversity, the activity emphasized was the survey collection of plants used by Banpong villagers and of water plant species. For planting and crop maintenance, the emphasis was on the site construction for herbal plants. The activities implemented all throughout the year consist of conservation and utilization of plant species starting with the selection of crops that are potentially beneficial to Banpong forest. These include red Plumbago (*jetamoon plaeng-daeng*) white Plumbago (*jetamoon plaeng-kao*), sompong, Zingerber (*plai*), turmeric (*khamin-chan*), black varnish tree (*rak-luang*), sappan wood (*fang*) and *Amorphophallus (bouk)*. Based on the study of natural plant reproduction of the above-mentioned crops, problems encountered involved mostly plant reproduction and the

increase in plant quantity, hence, natural plant reproductive techniques were improved in field trials. At the same time, plant tissue culture was adopted in order to improve the method of plant reproduction together with specific explant selection for plant of each kind, and the selection of culture media and different period of adding growth control substances in test tubes.

With similarity to an atmosphere of relaxation and nature study room, the site provides an opportunity to learn about plant species and natural environment based on experience and models. The emphasis is in having an experience with the site which is important to the building up of awareness towards the conservation of the environment and as one dimension in the conservation of plant species. On building of awareness towards conservation of plant genes, the main activity was on site improvement for nature study around Huai Jo reservoir. The activity also included the promotion of ecotourism to allow greater youth participation in plant gene conservation, held in cooperation with the Tourism Authority of Thailand.